№ 112. Czwartek 15. Maja 1862. Rok wydan

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

# GAZETA LWOWSKA.

Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

## Monarchya Austryacka.

### Rzecz urzędowa.

*(Ofiary na dotkniętych powodzią.)*

W drodze składki wpłynęło dalej na wsparcie dotkniętych powodzią mieszkańców obwodu tarnowskiego, a mianowicie:

*Z lwowskiej archidyecezyi ormiańskiej* 149 zł. 30 c.; *z ormiańskiej parafii czerniowieckiej* 197 zł. 50 c. i 1 dukat, z których mianowicie ofiarowali: PP. ks. obr. orm. Michał Romaszkan 10 zł., W. Michał Wartarasiewicz 30 zł., pani Rozalia Szymonowicz 10 zł., pani Gertruda Szymonowicz 5 zł., D. O. Bohdanowicz 5 zł., A. Kochanowski 15 zł., Jan bar. Kapri, uczeń VI. klasy 5 zł., J. Zadurowicz 5 zł., K. Jakubowicz 15 zł., A. Jakubowicz 5 zł., Anton Łukasiewicz 5 zł., Mikołaj Łukasiewicz 10 zł., pani Anna Merzowicz 10 zł., Jan Merzowicz 5 zł., W. Stefan Mikuli 10 zł., Józef Rożański 3 zł., pani Maria Wadowicz 2 zł., pani Julia Mitkiewicz 1 dukata, Mikuli 6 zł., Jan Mitkiewicz 2 zł., pani Anna Szymonowicz 5 zł., Józef Szymonowicz 5 zł., Jakób Szymonowicz 5 zł., Zachariasiewicz 2 zł., Dezid. Chalbzani 1 zł., J. Kosiński 5 zł., W. pani Czajkowska 3 zł., W. Deodat Bogdanowicz 10 zł., Antoni Tabaker 3 zł., pani N. Żebraczka 50 c.; *z ormiańskiej parafii horodeńskiej* 93 zł., z czego mianowicie ofiarowali: M. Borkowski 5 zł., Krzysztofowicz 10 zł., Krz. Merzowicz 5 zł., pani Julia Rauchowa 3 zł., pani Regina Kurmańska 1 zł., E. Mitkiewicz 3 zł., Gr. Axentowicz 3 zł., Teodor Rauch 5 zł., Ignacy Passakas 10 zł., Jędrzej Mitkiewicz 2 zł., Antoni Aslan 5 zł., Leon br. Kapri 3 zł., pani Anna Vogel 2 zł., Krz. Jakubowicz 2 zł., Kajetan Łukasiewicz 2 zł., Józef Łukasiewicz 2 zł., pani Elżbieta Łukasiewicz 1 zł., pani Petrunela Łukasiewicz 2 zł., Grzegorz Łukasiewicz 5 zł., Kajetan Wartarasiewicz 5 zł., pani Anna Antoniewicz 5 zł., Czuczawa 5 zł., składki w kościele 4 zł. 39 c., ks. Osadca 2 zł. 61 c.; *z ormiańskiej parafii brzeżańskiej* 23 zł., z czego ofiarowali: ks. Kajetan Brzeziński administrator kościoła 1 zł., pani Rozalia Azbejowiczowa 5 zł. M. S. 1 zł., Franciszek Szymonowicz prywat., 1 zł., Kajetan O. nowicz, dzierzawca dóbr 5 zł., Dominik Bohdanowicz, właściciel dóbr 10 zł., a nakoniec ze składki w Archikatedrze lwowskiej obrządku ormiańskiego wraz z Dekanatem stanisławowskim obrządku ormiańskiego 33 zł. 30 c.; przeto razem z całego ormiańskiego Ordynatu metropolitalnego 346 zł. 80 c. w. a. i jeden dukat w złocie.

## Telegramy.

**Tryest**, 12. maja. Wczoraj odbył się w zatoce S. Marco chrzest pancernej fregaty „Cesarz Maxymilian.“ Spuszczenie z warsztatu nastąpi we środę. U bankiera Revolteli było wczoraj zgromadzenie przemysłowców dla założenia banku przemysłowego.

**Berlin**, 12. maja. Dzisiejsza *Sternzeitung* donosi, że jeneralny adjutant Króla, jenerał-porucznik Willisen, odjechał z najwyższego polecenia do Kasel.

**Kassel**, 12. maja. Uznania konstytucyi z r. 1860 odmówiło 15 burmistrzów z okręgu marburskiego, 18 z okręgu Frankenberg, a wszyscy z okręgu Rosenthal. Do protestu kaselskiego u sejmu związkowego przyłączyli się wyborcy z Eschweig, Melingen, Frankenberg, Nauheim i Dorheim.

**Londyn**, 12. maja. Paryska korespondencya w *Morning-Post* donosi ze źródła autentycznego, że Cesarz odwoła dwa pułki z Rzymu. *Times* pisze: Ameryka północna oznajmi wkrótce obydwom gabinetom w Londynie i Paryżu, że blokada będzie złagodzona i nastąpi ułatwienie w przesyłce listów.

**Bruxela**. 12go maja. Dzisiejszy *Moniteur belge* donosi: Zdrowie Króla polepszyło się znacznie. Płuca są już prawie zupełnie swobodne, i zapalenie pęcherzowe zmniejszyło się. Cesarz Napoleon odwiedzał księcia Brabantu w przejeździe przez Paryż, poczem książę był z wizytą w Tuileryach u Cesarza, Cesarzowej i Ich Mości Królestwa holenderskiego.

## Przegląd polityczny.

**Lwów**, 14. maja. Na posiedzeniu izby deputowanych z 12. b. m. postawił deputowany Taschek naglący wniosek względem pospiechu w załatwieniu budżetu państwa na rok 1862. Izba przyjęła ten wniosek i skutkiem tego odczytano zaraz po trzeci raz uchwalone już działy budzetu (najwyższego dworu, kancelaryi gabinetowej, rady stanu, rady ministeryalnej i ministerstwa spraw zagranicznych), ażeby odesłać je niezwłocznie izbie panów do dalszej decyzyi konstytucyjnej. Dalej wniósł hr. Gleispach petycyę miasta Freisztadu przeciw nakazanemu pod exekucyą oddaniu pewnych dóbr kościelnych pod zarząd czysto duchowny, i żądał, ażeby tę sprawę jako naglącą wzięła izba natychmiast pod obradę; wniosek jego nie utrzymał się jednakże i sprawę tę odłożono na przyszły porządek dzienny. W końcu przyszło pod obradę sprawozdanie wydziału finansowego względem budżetu ministerstwa sprawiedliwości. Przy tej sposobności wytoczyła się dość długa debata nad wnioskiem Tomana względem Dziennika ustaw państwa i organizacyi jego bióra redakcyjnego, a w końcu przyjęła izba wszystkie pozycye tego budżetu podług projektu rządowego.

Nie tak pomyślnie jednak wypadła sprawa bankowa w sekcyi trzeciej wydziału finansowego. Między członkami tej sekcyi ma panować wielka różnica zdań, tak że na trzech ostatnich posiedzeniach nieotrzymał większości żaden wniosek, na podstawie którego możnaby ułożyć sprawozdanie dla kompletnego wydziału finansowego. Ztąd też słychać dzisiaj, że sekcya trzecia ma zamiar rozwiązać się, a w takim razie nie wiadomo, czy wydział finansowy wziąłby sprawę bankową pod obrady pełnego zebrania, czy też mianowałby osobną do tego komisyę.

Najjaśniejszy Pan przybył do Wenecyi 9go b. m., i przybycie to uczciło miasto wspaniałem oświetleniem placu św. Marka i festynem ludu, który przeciągnął się aż do poźnej nocy.

W Tryeście odbyła się 11go b. m. w warsztacie okrętowym S. Marco ceremonia chrztu pierwszego austryackiego okrętu pancernego pod imieniem „Cesarza Maxymiliana“.

Dzienniki francuzkie zajmują się ciągle jeszcze podróżą Księcia Napoleona do Neapolu, jednak nieprawią już teraz o zawarciu nowego przymierza między Francyą i Włochami, lecz tylko o zmianie głównych postanowień konwencyi zawartej jeszcze za życia Cavoura. Co do sposobu rozwiązania kwestyi rzymskiej powiada dziennik ***Espsit public.***, że Papież ma zatrzymać Watykan z attynencyami, i że do tego otrzyma wyspę Sardynię, gdzie będzie pobierał podatki i może nawet utrzymywać małą armię. Zaś korespondent dziennika ***Vaterland*** z Paryża podaje następujące szczegóły co do przeprowadzenia tej nowej kombinacyi: „Wojska francuzkie ustąpią niebawem do Civitavechii, zostawiając w Rzymie tylko jedną dywizyę dla ochrony własności stolicy apostolskiej, a rząd włoski ukonstytuowawszy się w Rzymie, niebędzie mieszał się wcale do spraw Watykanu. Wiktor Emanuel przyjeżdżałby tylko raz na rok do Rzymu dla zagajenia parlamentu, a jeżliby Papież odjechał z Rzymu, będzie Watykan zamknięty. Zresztą ma Napoleon wydać odezwę do biskupów katolickich, ażeby ich uspokoić i wyjaśnić im swoją politykę względem stolicy apostolskiej.“ Zkąd ów korespondent zaczerpnął wszystkie te wiadomości, niemożemy powiedzieć, gdyż nie przytacza wcale ich źródła, i dlatego zapisujemy je tylko jako wieści dziennikarskie, które potrzebują jeszcze potwierdzenia. Nierównie więcej zdaje się zasługiwać na uwagę doniesienie urzędowej *Gazety Medyolańskiej*, że w okolicy Sommy ma być urządzony wielki obóz, i że rząd sardyński wyprawia dziesięć nowych pułków do Lombardyi. Zaś *Corriere mercantile* dodaje jeszcze do tego, że wszystkie zbędne wojska mają być przeniesione z południa do północnych Włoszech, ażeby w razie potrzeby mogły być prędko skoncentrowane nad Mincionem lub Padem. Coby mogło być powodem tych ostrożności wojskowych, trudno dotąd osądzić, gdyż Austrya, jak zapewnił hrabia Rechberg, niemyśli wcale o krokach zaczepnych; i niemożnaby przeto w takim razie przypuszczać nic innego, jak tylko, że Sardynia zamyśla sama przystąpić wkrótce do przeprowadzenia swoich planów wojennych.

Co do osoby Ojca św. obiegały znowu w ostatnich czasach pogłoski o pogorszeniu się jego zdrowia; jednak zaprzeczają temu dzisiejsze doniesienia z Rzymu, z których się dowiadujemy, że Jego świątobliwość był 5. b. m na uroczystości św. Piusa w bazylice liberyańskiej i że stan zdrowia jego niepozostawia nic do życzenia.

Podobnież polepszył się stan zdrowia Króla belgijskiego tak dalece, że podług ostatniego telegramu z Bruxeli niezdaje się już zagrażać mu żadne niebezpieczeństwo.

W sprawie kaselskiej zrobiony został znowu krok dalszy ze strony rządu pruskiego, gdyż jak donosi *Sternzeitung* z 12. b. m. odjechał tego dnia jeneralny adjutant Króla p. Willisen z najwyższego polecenia do Kasel. Jak się spodziewać można, nastąpiła ta misya zapewne w porozumieniu z rządem austryackim, by przedłożyć Elektorowi rodzaj ultimatum ku załatwieniu tego drażniącego całą Niemczę sporu.

Na ostatniem posiedzeniu angielskiej izby niższej oznajmił p. Layard, że między Anglią i Ameryką zawarty został nowy traktat względem przytłumienia handlu niewolnikami, i że Ameryka przyzwoliła nawet na to, ażeby jej okręta, równie jak wszystkie inne, podlegały rewizyi na morzu. Krok ten ze strony Ameryki, przestrzegającej dotąd z taką dumą nietykalności swojej bandery, jest bez wątpienia wielkim ustępem na rzecz cywilizacyi.

Telegram z Królestwa Polskiego na Berlin przyniósł dziś szczegolniejszą wiadomość o odkryciu wielkiego spisku wojskowego

w Petersburgu na rzecz Polski, w którym miało się skompromitować wielu oficerów rosyjskich, osobliwie ze załogi w Kaliszu. Jednak tą drogą rozchodziły się już tyle razy w świat doniesienia mylne, że można snadnie powątpiewać i tą razą o prawdziwości tego wypadku.

## Sprawy krajowe.

(Odwołanie wystawy rolniczej w Przemyślu.) Gdy pomimo usilnych starań nie można było złożyć komisyi do urządzenia zapowiedzianej na rok bieżący wystawy rolniczej w Przemyślu, gdyż wszyscy zamianowani przez komitet komisarze z ważnych powodów obowiązku tego przyjąć nie mogli, przeto komitet zawiadamia niniejszem interesowaną publiczność, iż pomieniona wystawa odroczoną została do pomyślniejszych czasów.

Z komitetu c. k. Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego.

Lwów 10. maja 1862.

Prezydujący *Krasicki*.

Protokół 16go posiedzenia rady miasta Lwowa odbytego na dniu 3. kwietnia 1862 r. — Prezydujący pan burmistrz miasta.

(Dokończenie.)

Sprawozdawca radny pan Pfeiffer.

N. m. 1979 r. 74. N. m. 29.728 r. 449. N. m. 2688 r. 93. Na wniosek magistratu i sekcyi II. uchwalono: nadać prawo obywatelstwa Józefowi Wojciechowi Miller na profesyę szewską, zaś Antoniego Legierzyńskiego samodzielnie prowadzącego profesyę szewską, i Józefa Smutnego handlującego fortepianami — przyjąć do gminy i nadać prawo obywatelstwa miejskiego wszystkim trzem za opłatą taxy zwyczajnej. — Prośbę Józefa Kamińskiego współwłaściciela realności l. 554$^{3}/_{4}$ o przyjęcie do gminy i udzielania prawa obywatelstwa miejskiego pod l. mag. 30962 r. 73 wniesioną nieuwzględniono, z przyczyny że nieudawadnia dochodu do utrzymania samoistnego dostatecznego.

Sprawozdawca radny ks. Mosler.

Nr. m. 25251 r. 82 ś. p. Jędrzej Gurdziec niegdyś wiceprefekt kościoła św. Ducha, któren w poźniejszym czasie z kościołem św. Łazarza połączonym został, zapisał w roku 1637 kapitał złotych polskich 300 temuż kościołowi z obowiązkiem, by dwie trzeci części wypadających ztego kapitału procentów jako jałmużna funduszowym ubogim tego szpitalu przypadły, zaś pozostałą trzecią część kapelan zakładu pobierał, i zato co miesiąc jedną mszę za duszę fundatora odprawiał.

Kapitał wzmiankowany przechodził różne zmiany finansowe, jednak szczęśliwie przez miasto administrowany urosł tak, że zań obligacya na 800 zł. zakupioną została. W wypełnieniu woli testatora wydzielono tedy z zakładowego kapitału kwotę 257 zł. 13$^{3}/_{4}$ kr. jako część na fundacyę mszalną wypadającą, która zaległych od roku 1813 procentów 473 zł. 50 ct. daje.

Kapitał fundacyi mszalnej zamieniony w oblig indemnizacyjny na 200 zł. i książeczkę kasy oszczędności na 39 zł. 38 cent. i poruszono przez magistrat obowiązek odczytania zaległych od roku 1813 mszy, których jest 545 razem.

W tym względzie wys. Namiestnictwo za wpływem konsystorza rz. k. zarządziło, by zaległe msze w ciągu 3 miesięcy po różnych kościołach odczytanemi były, — bonifikacya za nich wypadająca po 86 cent. za jedną mszę na też kościoły rozdzieloną została.

Magistrat obstając przy akcie fundacyi, któren nakazuje by kapelan St. Łazarza te mszy odczytał w obecności kalek zakładowych, wnosi by przeciw pomienionemu rozporządzeniu wyżej się odwołać.

Sekcya I. idąc za zdaniem pana sprawozdawcy, że w tym względzie kanon soboru trydenckiego modłę daje, wedle której obowiązkiem Arcypasterza jest czuwać nad odczytaniem zaległych mszy najdalej w trzy miesięcy uchwaliła nie powoływać się do władzy świeckiej jeno prosić konsystorz, by w drodze łaski u Ojca świętego wyjednał przyzwolenie na odczytanie zaległych mszy przez kapelana St. Łazarza w ciągu 2 lat, — zaś zgodnie z wnioskiem magistratu z przyczyn w referacie obszernie przytoczonych postanowiła, by kapitał wzmiankowany mszalny przesłać na zawsze w administracyę konsystorza rz. k. i polecić kapelanowi zakładu, by zaległe msze jak najwięcej odczytywał, dokładne regestra tychże przez ojca ubogich sprawdzane prowadził, nakoniec przy odczytaniu wszystkich mszy wykaz szczegółowy przedłożył.

Zgromadzenie zatwierdziło wniosek sekcyi I. bez dyskusyi.

Sprawozdawca radny pan Adamski.

N. m. 7029 r. 247. Zgodnie z wnioskiem magistratu i sekcyi I. uchwalono wydać na opędzenie kosztów sprawunku święconego dla domu sierot kwotę 60 zł. w. a.

Sprawozdawca radny pan Hoffman.

N. m. 31.308 r. 122. Zgodnie z wnioskiem magistratu przez sekcyę III. popartym uchwalono jednomyślnie wydać kaucyę 21 zł. byłemu liwerantowi swiec łojowych Salamonowi Heinbach w roku 1858 złożonej.

Sprawozdawca radny pan Gębarzewski.

N. m. 3641 r. 152. Przedmiot o ustanowienie tarła dla wołów koleją transportowanych — postanowiono odesłać do sekcyi IV. celem dokładniejszego zbadania stosowności placu w obfitą wodę zaopatrzonego.

N. m. 28.276 r. 87. Przy tegorocznym asentyrunku wojskowym potrzeba się okazała wynająć lokal dla komisyi asenterunkowej w realności l. 219$^{2}/_{4}$ pani Eleonory Marschal i sprawić gałki do losowania potrzebne. Dla nagłości sprawy wydatek z tąd powstały a na miasto przypadający w kwocie 49 zł. pokryty został przez kasę miejską za zezwoleniem sekcyi IV.

Przedkładając tę sprawę, wnosi pan sprawozdawca, by rada miejska przyjęła to załatwienie aktu przez sekcyę do zatwierdzającej wiadomości. — Zgromadzenie przyjęło do wiadomości bez uwagi.

Sprawozdawca radny pan Iskierski.

N. m. 1156 r. 49. Przedłożony przez magistrat wykaz jałmużn w miesiącu grudniu 1861 r. przez pana burmistrza wydanych, z którego się okazuje, że obdzielono 82 osób jednorazowemi datkami w ogółowej kwocie 314 zł. — zaś 49 osób miesięcznemi datkami, co wydatek roczny 1112 zł. 40 c. powoduje, nakoniec że nieuwzględniono 70 osób; — przyjęło zgromadzenie na wniosek sekcyi I. do zatwierdzającej wiadomości.

Na tem posiedzenie zamknięto o 8 godzinie.

*Franciszek Kroebl*, r. w.
*Armatys* r. w. *Krechowiecki*, r. w.

## Hiszpania.

(Doniesienia dworu. — Poczta z Hawany zalega.) Telegram madrycki z 9. b. m. donosi: Królowa jest dziewiąty miesiąc przy nadziei. Cztery dni minęło jak poczta z Havannah nadejść była powinna. Przyczyna spoźnienia niewiadoma. Z obawą oczekują wszyscy doniesień z Mexyku.

## Anglia.

**Londyn**, 10. maja. (Traktat z Ameryką względem niewolnictwa.) Podsekretarz spraw zagranicznych Layard, na posiedzeniu izby niższej potwierdził wiadomość, że pomiędzy Anglią i Ameryką został zawarty nowy traktat względem przytłumienia handlu niewolnikami. Ameryka przystała nareszcie, aby jej okręta także były rewidowane, to zdaje się robić nadzieję, że handel ludźmi nareszcie ustanie. *Daily News* i inne dzienniki stanom północnym przyjażne twierdzą, że te już dawno byłyby na rzeczoną koncesyą przystały, gdyby nie przeszkody ze strony południa. *Times* nie podziela tego zdania, owszem sądzi, że traktat ten jest pierwszym owocem separacyi, bez której traktat przeciw handlowi niewolnikami nigdyby do skutku nie przyszedł.

(Petycye izby Liverpolskiej. — Wiadomości bieżące.) Izba handlowa Liverpoolska postanowiła podać do rządu 3 petycye: 1) o urządzenie żeglugi parowej między Panamą, Vancouvers Island i angielską Kolumbią; 2) o zbudowanie linii telegraficznej między Rangoon i Singapore; 3) o zniesienie cła przywozowego, które wynosi 1 Sh. od kwarteru zboża. Posłowie japońscy zwiedzali wczoraj arsenał w Woolwich. Pokazywano im tam maszyny, działa i karabiny. Z widocznem zajęciem oglądali wszystko. Sekretarze pilnie wszystko notowali, nie zdradzając ani ciekawości ani podziwienia. Klapka i Türr przybyli ostatnich dni do Londynu. Türr wkrótce potem udał się do Włoch z powrotem.

## Francya.

**Paryż**, 10. maja. *Opinion national* donosi zgodnie z wiadomościami z innych źródeł odebranemi, że jenerał Goyon dopiero około 18. lub 20. b. m. do Paryża przybędzie; tak też Cesarz pierwiastkowo powiedział panu Lavalette.

(Projekt dotacyi armii. — Wiadomości bieżące.) W tych dniach oczekują złożenia w izbie deputowanych projektu do prawa o dotacyi armii. Jest on teraz w radzie stanu i znajdzie tam silny opór tak pod względem sumy dotacyi 1 milion franków rocznie wynosić mającej, jak pod względem samej zasady. Cesarz miał zarządzić, ażeby miasto Paryż wystawiło nową bramę tryumfalną na cześć kampanii rosyjskiej, włoskiej, chińskiej, kochinchińskiej i mexykańskiej, a to przy Barrière du Trone, gdzie już jedna brama tryumfalna stoi. Koszta tego pomnika 30 milionów franków wynosić mają. Miasto Paryż zamierza zaciągnąć wkrótce nową pożyczkę 125 milionów franków.

Dziennik *Patrie* powątpiewał o prawdziwości depeszy telegraficznej, podającej treść listu króla Wiktora Emanuela do Cesarza Napoleona. Depesza ta jednak jest prawdziwą i treść listu wiernie w niej oddaną. Słusznie więc z *Patrie* dziwić się można, jakim sposobem list ten pierwej publicznie rozgłoszony został, zanim dostać się mógł do rąk adresata.

Rząd stoi wytrwale przy zamiarze swym przeprowadzenia systemu wolno handlowego. Wyznaczenie komisyi do przejrzenia prawodawstwa nawigacyjnego nowym jest ku temu krokiem. Chociaż zaś konkluzya sprawozdania ministeryalne zupełnie jest bezstronna i przeciwne sobie opinie szczerze i dokładnie reasumuje, to jednak potem, co się od dwóch lat stało, wątpić nie można, ku której stronie naginać się będą sympatye rządu, i w jakim duchu wyższa rada handlowa na sprawę tę zapatrywać się będzie. Rząd dąży wyraźnie ku zaprowadzeniu liberalnego prawa nawigacyjnego, to jest ku zrównaniu, o ile to być może, bander zagranicznych z krajową.

Mirés przyrzeka w liście otwartym swym akcyonaryuszom, iż zupełnie się ich interesom poświęci, dla naprawienia szkód, które „niepojęte zaskarżenie“ zrządziło. Ma on zwołać wkrótce ogólne zgromadzenie akcyonaryuszów.

*Courrier du Nord* donosi, że robotnicy przez sąd w Valenciennes za opuszczenie robót i zmowę przeciwko fabrykantom na

różne kary skazani, ułaskawieni zostali, z powodu, iż przestępstwo ich jedynie przez nędzę spowodowane było.

## Belgia.

**Bruxela**, 9. maja. (Doniesienia dworu. — Obrady w izbach.) Arcyksiężna Charlotte i jej małżonek Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian przybyli dziś przed południem do Laeken; książę Brabantu ma przybyć w przyszły poniedziałek.

Na porządku dziennym izby były dziś petycye antwerpskie względem obudwu cytadel, których zniszczenia domaga się tak jednomyślnie i burzliwie stolica handlu belgijskiego. Minister wojny nie był jednak obecnym dla słabości, i przeto po krótkiej debacie odroczono tę sprawę na jutro. Senat belgijski odroczył się dziś na czas nieoznaczony.

## Szwajcarya.

(Zaproszenie posłów japońskich do Szwajcaryi.) Rada związkowa przesłała notę do poselstwa japońskiego wyrażając życzenie widzieć je w Szwajcaryi, gdy będzie wracać z Petersburga. Nadto za pośrednictwem jeneralnego konzula szwajcarskiego w Londynie ofiarowała posłom podarunki, aby ich z Szwajcaryą i jej mieszkańcami bliżej zapoznać.

## Włochy.

(Sprostowanie. — Traktat pocztowy z Austryą.— Ochotnicy.) Donosząc o przemowie króla Wiktora Emanuela w Genuy wspomnieliśmy, pisze *Gazeta wiedeńska*, że według sprawozdania, które konzul francuski w Genuy do Paryża nadesłał, Król zapowiedział na r. 1863 wojnę o zdobycie Wenecyi przy pomocy potężnego sprzymierzeńca. *Corr. merc.* donosi, że nie wiadomo wprawdzie, co Król mówił przy uczcie, ale do senatorów i deputowanych nic o wojnie nie wspominał.

Urzędowa Gazeta turyńska podaje obwieszczenie jeneralnej dyrekcyi poczt z dn. 5. b. m., według którego postanowienia traktatu pocztowego między Austryą a Sardynią 28. września 1853 zawartego, które od czerwca 1859 w zawieszeniu zostawały, znowu od d. 15. b. m. obowiązywać będą.

Z prowincyi lombardzkich przybyło do Genuy wiele młodych ludzi, którzy chcieli zaciągnąć się do korpusu ochotników, ale że korpus ten rozwiązany został, pozostali w Genuy i cierpią tam największy niedostatek, prawdopodobnie zaś kosztem rządu do domu odesłani zostaną.

Król Wiktor Emanuel, pisze *Pays*, ma 26. b. m. powrócić do Turynu.

(Utarczki z powstańcami.) Z Rzymu piszą do *Triester Zeitung*, że d. 27. kwietnia przyszło do potyczki między Piemontanami a powstańcami pod Ceprano nad granicą Rzymską. Do potyczki tej zmieszali się Francuzi i wzięto w niewolę kilku powstańców. Zdaje się, iż Francuzi odebrali surowe rozkazy względem powstańców. Jeńców nie oddają teraz władzom rzymskim, lecz ich prowadzą do Rzymu i zamykają w zamku Świętego Anioła. Straż nadgraniczną Francuzi podwoili i starają się zapobiedz dowozowi żywności z Państwa rzymskiego w Neapolitańskie.

## Niemce.

**Berlin.** (Sprawa elektorstwa heskiego.) Względem wspólnego działania Austryi i Prus w sprawie elektorstwa heskiego następujący znajduje się ustęp w okólnikowej depeszy hrabiego Bernstorffa rozesłanej pod dniem 7. marca do posłów pruskich uwierzytelnionych przy dworach niemieckich:

Projekt prusko-austryacki pozostawia rządowi Elektora wolność poczynić rozporządzenia, i żąda tylko, aby pretensye zagwarantowane, których uprawnienia żadna strona nie zaprzecza, uwzględnione zostały. Ustawa wyborcza z r. 1831 czyni tym pretensyom zupełnie zadosyć; o ustawie zaś wyborczej z r. 1849 nie można tego powiedzieć. W naszem oświadczeniu z 17. marca 1860 przypomnieliśmy, że za porozumieniem się rządu i kraju możnaby powrócić do dawnej ustawy wyborczej, i tym sposobem co nieodpowiednie usunąć. Ale równie jak rząd c. k. austryacki byliśmy tego zdania, że nam nie wypada wskazywać szczegółowo środki zaradcze, i że dosyć będzie przypomnieć zachodzące pretensye prawne, a resztę zostawić porozumieniu się rządu z krajem. Nikt wątpić nie będzie, że zastrzeżono wszelkie zmiany potrzebne do przywrócenia porozumienia się z uznanem prawem związku; zgromadzenie związkowe nie może żądać nawet tylko prowizorycznego przywrócenia postanowień uznanych za przeciwne związkowi, a które już raz unieważnione zostały."

W innej depeszy wyraża się hr. Bernstorff: „Nie taimy życzenia, aby kwestya ustawy wyborczej za porozumieniem rządu z krajem na rzecz ustawy z r. 1831 rozstrzygniętą została."

Doszło do tego, że na nadzwyczajnem posiedzeniu sejmu związkowego z dnia 10go b. m. Austrya i Prusy zaproponowały prosić Elektorstwo o wstrzymanie postępowania wyborczego.

## Turcya.

(Wiadomości bieżące.) *Journal de Constantinople* do 5go b. m. nie podał żadnej wzmianki o proteście posłów Francyi i Rosyi przeciw wkroczeniu wojsk tureckich do Montenegro. Doniesienie *Levant Herald* może być wątpliwe. Pomiędzy prowincyami, które Sułtan ma zwiedzić, wymieniają Syryę i Egipt. W Salonichi robią wielkie przygotowania do przyjęcia Sułtana.

## Ameryka.

**Nowy Jork**, 25. kwietnia. (Wypadki wojenne.) Bióro Reutera podaje następujące doniesienia: „*Richmond Examiner* pisze, że unioniści ustawili działa w Yorktown na 1500 kroków od wojska konfederacyi. Dzienniki południowe wyrażają powątpiewanie o pomyślność obrotów jenerała Mitchell w północnej stronie Alabamy i na zachód Georgii. Mówią, że konfederacya przyspiesza budowę okrętów w Norfolk. Cztery nowe łodzie kanonierskie miały już wyjść pod żagle. Twierdza Wright na 78 mil angielskich powyżej Memfis na Mississippi jest silnie obwarowana. Stoi w pobliżu niej 14 łodzi kanonierskich należących do konfederacyi. Dywizya jenerała związkowego Pope opuściła twierdzę Wright, aby wzmocnić korpus wojsk jenerała Hallecka w pobliżu Koryntu. „Nashville" powrócił do Nassau, ponieważ nie udało się mu przerwać blokadę Charlestonu. Lepiej powiodło się parowcowi „Cecil" i innym pomniejszym, które w Nassau stoją na kotwicy. Pan Mercier powrócił z Richmond. Korespondenci washingtońscy dzienników nowojorskich utrzymują, że jego podróż nie miała znaczenia politycznego. Pan Mercier przybywszy do Monroe wyprawił niezwłocznie depesze do Europy.

Pułkownik Slough pobił wojska konfederacyi w pobliżu Santa Fe w Nowym Meksyku. Zwyciężeni stracili 400 ludzi w poległych i rannych. Kommodor Foote i jenerał Pope zamknęli twierdzę Pillów nad Mississippi, 70 mil powyżej Mamfis. Flotylla potomacka opanowała Rappahannock bez oporu. Związkowy parowiec pancerny „Galina" udał się do twierdzy Monroe. Beauregard otrzymał w Koryncie znaczne zasiłki z Memfis i Nowego Orleanu. Utrzymują, że konfederacya uporczywie bronić będzie doliny Mississippi.

Pod Elizabeth City w północnej Karolinie stoczono potyczkę. Obydwie strony znaczne straty poniosły.

## Ostatnie wiadomości.

**Berlin**, 13. maja. Od granicy polskiej pod dniem wczorajszym donoszą: Mówią, że jenerał-gubernator Krzyżanowski podał się do dymisyi; kilku nieposłusznych dyrektorów gymnazyalnych oddalono, a wielu oficerów warszawskich za (posiadanie?) pisma zakazane uwięziono.

Dzisiejsza „Sternzeitung" pisze o przesileniu w elektorstwie: przez wstąpienie rządu elektorstwa rząd ujrzał się w położeniu wyjątkowem, i widzi, że honor i interesa Prus, a zarazem widoki i spokojność Niemiec są zagrożone. Stało się więc nieodzownym obowiązkiem dla Prus chwycić się skutecznych środków przeciw własnemu państwu, aby powstrzymać nieszczęsny rozwój rzeczy w Elektorstwie.

**Londyn**, 13. maja. Na wczorajszem posiedzeniu izby niższej Layard w odpowiedzi na interpelacyę Freemana rzekł, że sądzi, że Turcy nie zostali pobici od powstańców jak depesze z Raguzy donosiły.

**Bruxela**, 13. maja. Dzisiejszy „Moniteur belge" donosi, że Król dobrze dzień wczorajszy przepędził; gdy zupełnie przyjdzie do zdrowia, „Moniteur" nie będzie podawał buletynów.

**Nowy York**, 1. maja. Urzędowa depesza z Richmond potwierdza zajęcie Nowego Orleanu. Dzienniki separacyi utrzymują, że zajęcie Nowego Orleanu, nic na rzecz północy nie rozstrzyga, ponieważ armie jenerałów Beauregard i Johnson nie są jeszcze zwyciężone.

### Przyjechali do Lwowa.

Dnia 14. maja.

Hotel rosyjski: PP. Karnicki J., z Wołynia. — Czermiński S., z Mieczyszczowa. — Jędrzejowicz S., z Felsztyna. — Łodyński H., z Milatyna. — Hr. Dzieduszycki W., z Sienikos. — Hr. Tarnowski M., z Rosyi.

Hotel europejski: Dzierzek L., z Hołochowa. — Szumlański M., z Tytywczyc. — Kamiński K., z Podliska. — Huszowski F. kanonik, z Komarna.— Stankiewicz S, z Podlisk. — Papara H., z Batiatycz. — Czajkowski Adolf, z Bóbrki.

Hotel Langa: Sterican P. Adw., z Jas. — Mühlstein F., z cz. Leippy. — Hr. Lubieński E., z Rzymu. — Br. Brunicki E., z Horeczka.

Hotel angielski: Hr. Dębowski H., z Rokietnic. — Hr. Baworowski W., z Kutowa. — Wiktor T., z Swirza.

Hotel krakowski: Pałuszyński J., z Uliczka. — Passakas M., z Okopny. Nabojcwski A., z Czerneczyc. — Czerkaski Ł., z Gajów.

Zajazd Leszczyńskiego: Janicki W., z Ostrożca.

### Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 14. maja.

PP. Danek W. c. k. prokur., do Przemyśla. — Wierzecowski E., do Plesznian. — Zwalski J., do Bryniec zagórnych. — Brunowacki W., do Żukowiec. — Szymonowicz A. i Donigiewicz A., do Baraza. — Suchoeki A., do Polski. — Hr. Dębicki L. Z., do Buchajec. — Marmorosz J., do Karowa. — Piotrowicz W., do Prsybówki. — Szczepański T., do Czajkowiec. — Bilecki P., do Rosyi. — Hr. Łoś J., do Bortkowa.

## Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.
*Dnia 13. maja 1862.*

| Pora | Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum. | Stopień ciepła według Reaum. | Stan powietrza wilgotnego | Kierunek i siła wiatru | Stan atmosfery |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. god. zrana | ‴ 324.12 | + 14.9 | 68 3 | południowy sł. | deszcz |
| 2. god. po poł. | 323.06 | + 17.8 | 51.9 | połud.-zach. „ | pochmurno |
| 10. god. wiecz. | 324 46 | + 12.2 | 83.9 | południowy „ | „ |

Ilość deszczu 0‴.32.

## T E A T R.

*Dziś* w teatrze niemieckim: „**Narciss**“, trajedya w 5 aktach. Występ gościnny pana Lesser z teatru nadwornego w Szwerynie. *Jutro* na scenie polskiej na dochód pani Majeranowskiej po raz pierwszy: „**Wiesław**,“ obrazek wiejski w 1 akcie; „**Pójdź tu!**“ zadanie dramatyczne w 1 akcie, i „**Handel na żony**“ opera komiczna w 1 akcie.

## Telegrafowany kurs wiedeński papierów i wekslí.
Dnia 14. maja.

Z pożyczki narod. po 5% za 100 złr. 84.65. Metaliki po 5% za 100 zł. 71.85; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. Obligacye indemnizacyjne Niższej Austryi po 5% za 100 zł. —.—; Wegier —.—. Galicyi —.—; Bukowiny —.—; Akcye Banku narodowego sztuka 849.—; Instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 220.30; niższe-austr. towarzystwa eskomtowego —.—.

**Listy zastawne.** Galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

**Wexlowy.** Za 100 zł. południowo-niemieckiej waluty —.—. Lipsk za 100 talarów —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 132.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Paryż za 100 fr —.—.

**Kurs złota.** Dukaty ces. mennicze 6.27 Dukaty ces. pełnej wagi —.—. korony —.—, półkorony —.—. Srebro 130 35

## Kurs lwowski.
Dnia 14. maja.

| | | gotówką zł. | gotówką c. | towarem zł. | towarem c. |
|---|---|---|---|---|---|
| Dukat holenderski | wal. austr. | 6 | 18 | 6 | 24 |
| Dukat cesarski | „ „ | 6 | 20 | 6 | 26 |
| Półimperyał zł. rosyjski | „ „ | 10 | 66 | 10 | 78 |
| Rubel srebrny rosyjski | „ „ | 2 | 5 | 2 | 7 |
| Talar pruski | „ „ | 1 | 95 | 1 | 98 |
| Polski kurant i pięciozłotówka | „ „ | — | — | - | — |
| Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł. | bez kuponów | 86 | 53 | 81 | 20 |
| „ „ „ m. k. za 100 zł. | bez kuponów | 84 | 53 | 85 | 17 |
| Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika | bez kuponów | 235 | 17 | 237 | 83 |
| Galicyjskie obligacye indemnizacyjne | bez kuponów | 72 | 62 | 73 | 20 |
| 5% Pożyczka narodowa | bez kuponów | 84 | 20 | 84 | 80 |

## Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.
Dnia 14. maja.

| | Instytut kupuje zł. | kupuje c. | sprzedaje zł. | sprzedaje c. | Za kupon wypada zł. | c. |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Nowe prócz kuponów 100 po w. a. | 81 | — | 81 | 50 | 1 | 47½ |
| Dawne „ „ 100 „ „ | 85 | 5 | 85 | 58 | 1 | 53½ |

## Kurs giełdy wiedeńskiej.
Dnia 12. maja.

### 1. Dług publiczny.

| A. Państwa. | pien. | towar. |
|---|---|---|
| W austr. wal. po 5% | 68.— | 68.25 |
| Z pożyczki narod. z proc. od stycznia do lipca po 5% | 85.30 | 85.50 |
| Z pożyczki narod. z proc. od kwiet. do paźd. po 5% | 84.90 | 85.— |
| Z r. 1851, ser. B. po 5% | —.— | —.— |
| Metaliki po 5% | —.— | —.— |
| Metaliki z proc. od maja do listopada po 5% | 71.70 | 71 85 |
| dtto. „ 4½% | 64 30 | 64 50 |
| dtto. „ 4% | 57.— | 57.25 |
| dtto. „ 3% | 42 50 | 42.75 |
| dtto. „ 2½% | 36.— | 37.— |
| dtto. „ 1% | 14.25 | 14.50 |
| Przez. do wylos. z r. 1839 | 146.— | 148.— |
| „ 1854 | 97.50 | 97.75 |
| „ 1860 | 98.15 | 98 25 |
| Przeznaczone do losowan. z r. 1860 po 100 zł | 103.25 | 103 50 |
| Renty Como po 42 lir. aus. | 16.75 | 17.— |
| Wylos. obl. dawn. długu państ. po 5% | 69 — | 70.— |
| „ „ 4½% | 62.50 | 63.— |
| „ „ 4% | 55.75 | 56.25 |
| Przez. do los. obl. daw. długu państ. z proc. w kraju „ 3½% | 47.— | 47.50 |
| „ 3% | —.— | 46.— |
| „ 2½% | 46 50 | 47.50 |
| „ 2¼% | 40.— | 41.50 |
| „ 2% | 36.— | 37.— |
| „ 1¾% | 31.— | 32.— |
| dtto. z procent za granicą „ 5% | 69.— | 70 — |
| „ 4½% | 62.50 | 63.— |
| „ 4% | 55.75 | 56 25 |
| **B. Krajów koronnych** | | |
| Obligacye indemn. po 5% za 100 zł. Niższej Austryi | 87 50 | 88.50 |
| Wyż. Aust. i Salb. | 87.— | 87.50 |
| Czech | 88.— | 89.— |
| Morawii | 91.— | 91.50 |
| Szląska | 88.— | 88.50 |
| Styryi | 88.— | 88.50 |
| Tyrolu | 96.— | 97.— |
| Kar., Krainy. i Wyb. | 87.50 | 88.50 |
| Węgier | 73 75 | 74 50 |
| Obl. ind. po 5 proc. za 100 zł. Banatu Tem. | 72.75 | 72.25 |
| Kroacyi i Slawonii | 74.— | 75 — |
| Galicyi | 72.50 | 73.— |
| Siedmiogr. i Bukow | 71 — | 71 50 |
| Lom. wen. poż. z r. 1850 | 99 50 | 100 50 |
| Dług Tyrolu, Dług Salcburga, Dług Krainy po 5% | 69. — | 70.— |
| „ 4% | 55 75 | 56.25 |
| „ 3½% | 47 — | 47.50 |
| „ 3% | 41.50 | 42.— |
| „ 2½% | 35.— | 36.— |
| „ 2% | 28.— | 29.— |
| „ 1¾% | 25.— | 26.— |

### 2. Stan oblig. domestykaln.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| po 3% za 100 zł. | 16.— | 17.— |
| „ 2½% za 100 zł. | 14.— | 15.— |
| „ 2¼% za 100 zł. | 12.— | 13.— |
| „ 2% za 100 zł. | 11.— | 12.— |
| „ 1¾% za 100 zł. | 10.— | 11.— |

### 3. Akcye.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku nar. | 847. | 849 — |
| Inst. kred. dla handlu po 200 zł. w. a. | 220 70 | 220 90 |
| Niż.-austr. tow. eskomt. po 500 zł. | 635 — | 637 — |
| Póln. kol. po 1000 zł. m. k. | 2284. | 2286.— |
| Tow. kolei żel. państwa po 200 zł. m. k. czyli 500 fr. | 272 50 | 273 50 |
| Kol. Ces. Elżbiety po 200 zł. | 168.50 | 169 — |
| Połud.-półn.-niem. kolei kom. po 200 zł. m. k. | 133 80 | 134 — |
| Kolei Cisy po 200 zł. m. k. po 140 zł. (70%) wpłaty | 147.— | 147.— |
| Połud. kolei państ., lomb.-wen. i central.-włoskiej kolei żel. po 200 zł. w. a. czyli 500 fr. z wpłatą 180 zł. (90%) | 283 — | 284.— |
| Kol. Kar. Lud. po 200 zł. m. k. z wpł. po 180 zł. (90%) | 237 — | 237.50 |
| Kol. Preszb.-Tyrn. I. emis. po 200 zł. m. k. | 50.— | 52.— |
| dtto. II. emis. po 200 zł. m. k. | 102.— | 104.— |
| Kolej Busztehradzka po 500 zł. m. k. | —.— | 703.— |
| Kolej Aussig.-Ciepl. po 200 zł. m. k. | 188.— | 190.— |
| Kol. Bern. Ross. po 200 zł. dtto. z pierwszeństwem po 200 zł. m. k. | —.— | 200.— |
| Kol. Grac.-Köfl. i Tow. górn. po 200 zł. w. a. | 161.— | 162.— |
| Austr. towarz. żegl. par. po 500 zł. m. k. | 458 — | 460 — |
| Lloyda w Tryeście po 500 zł. m. k. | 233 — | 239.— |
| Mostu łańc. w Peszcie po 500 zł. m. k. | 400.— | 402 — |
| Tow. młyna par w Wied. po 500 zł. m. k. | 392 — | 395.— |
| Powsz. austr. Tow. gaz. po 250 zł. m. k. | 205.— | 210.— |

### 4. Listy zastawne.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Banku narodowego w mon. kon. 6let. po 5% | 103 75 | 104.— |
| 10 „ 5% | 99 — | 99 50 |
| przeznacz. do los po 5% | 90 75 | 91 — |
| Banku narodowego w wal. austr. na 12 m. 5% za 100 zł. | —.— | —.— |
| przez. do los. po 5% | 86 75 | 86.90 |
| Gal. Tow. kred. po 4% | 80.— | —.— |

### 5. Obligacye z prawem pierwszeństwa.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Kolej Elżbiety po 5% za 100 zł. m. k. | 97.25 | 97.75 |
| detto detto w srebrze uproc. za 100 zł. w. a. | 102.— | 104 25 |
| Tow. austr. kol. państwa po 500 fr. | 140.— | 140 50 |
| Kol. półn. po 100 zł. m. k. | 96.50 | 97.— |
| Kol. Lomb. wen. po 500 fr. | 137 50 | 138 — |
| Kol. Gloggn. za 100 zł. | 81.50 | 82 50 |
| Tow. żeg. par. na Dun. za 100 zł. m. k. | 98.— | 98.50 |
| Lloyda za 100 zł. | 90.— | 91.— |

### 6. Losy.

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Inst. kred. dla handlu po 100 zł. w. a. | 135 — | 135 20 |
| Tow. żeg. par. na Dun. po 100 zł. m. k. | 102 50 | 103 — |
| Pożycz. Trye. po 100 zł. w. a. | 127.50 | 128 50 |
| Pożycz. miasta Budy po 40 zł. w. a. | 37. — | 37.50 |
| Esterhazego po 40 zł. m. k. | 101 | 101 50 |
| Salma „ 40 „ „ | 39 50 | 40 — |
| Palfiego „ 40 „ „ | 38 — | 38.25 |
| Clarego „ 40 „ „ | 36 75 | 37.— |
| St. Genois „ 40 „ „ | 38.— | 38 25 |
| Windischgrätza 20 zł. „ | 22.75 | 23 — |
| Waldsteina 20 „ „ | 25. — | 25 50 |
| Keglevicha 10 „ „ | 15 50 | 15 75 |

### Weksle.
(Na 3 miesiące.)

| | pien. | towar. |
|---|---|---|
| Amsterdam za 100 zł. hol. | 111. — | — |
| Augsburg za 100 zł. w. p.-n | 110 50 | 110 75 |
| Berlin za 100 tal. | —.— | — |
| Wrocław za 100 tal. | —.— | — |
| Frankfurt za 100 zł. w. p.-n | 110 75 | 111 |
| Genua za 100 lir. piem. | —.— | —.— |
| Hamburg za 100 M. B. | 98 25 | 98 50 |
| Lipsk za 100 tal. | —.— | — |
| Liworna za 100 lir. tosk. | —.— | — |
| Londyn za 10 ft. szt | 131 80 | 132 — |
| Lugdun za 100 fr. | —.— | — |
| Medyolan za 100 zł. w. a. | —.— | — |
| Marsylia za 100 fr. | 51 90 | 52. |
| Paryż za 100 fr. | 52. — | 52.10 |
| Praga za 100 zł. w. a. | —.— | — |
| Tryest za 100 zł. w. a. | —.— | — |
| Wenecya za 100 zł. w. a. | —.— | — |
| (31 dni po ukazaniu.) | | |
| Bukareszt za 100 piast woł. | —.— | — |
| Konstantynopol za 100 piast. tur. | | — |

### Kurs złota.

| | pien | towar. |
|---|---|---|
| Dukaty ces. men. | 6.28 | 6.29 |
| dtto. pełnej wagi | 6.27 | 6.28 |
| Korona | 18.10 | 18 13 |
| 20frankówka | 10.47 | 10.49 |
| Rosyjski impery. | 10.72 | 10.75 |
| Talar związkowy | 1.95½ | 1.96 |
| Srebro | 130.25 | 130 75 |
| Kurs korony w k. kasach | 13 zł. 50 c. | |

# KRONIKA.

(Statystyka katolickich misyi w chińskiej prowincyi Kiangnan w lipcu 1858) „Nord-China Herald“ podaje następujące szczegóły statystyczne rzymsko katolickiej misyi w Sangai i powiatach składających prowincyę Kiangnan. Prowincya ta liczy według ostatnich regestrów 74,000 chrześcian katolickich pod zarządem dwudziestu ośmiu misyonarzów europejskich a pięciu Chińczyków rodem. Ich stacye rozłożone są na różne powiaty, i składają liczbę 282 w ten sposób:

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| powiat Szangai, | 2 misyonarzów, | 2 stacyj, | 550 | chrześcian katolickich. |
| „ Putong, | 5 „ | 91 „ | 17.172 | „ |
| „ Tsipao, | 5 „ | 52 „ | 11.151 | „ |
| „ Sankiang, | 6 „ | 111 „ | 18.868 | „ |
| „ Sudźan, | 4 „ | 52 „ | 13.059 | „ |
| „ Tsoming, | 3 „ | 38 „ | 7.276 | „ |
| „ Haimen, | 2 „ | 36 „ | 6.019 | „ |

Stolicą misyi jest Tong-ka-do, tam rezyduje apostolski Prowikary i jego wikary generalny. W Tong-ka-do także jest seminaryum dla krajowców z Chin rodem, w którem teraz znajduje się 28 młodych kandydatów, a ci wysełani bywają z opowiadaniem słowa bożego w pobliższe okolice pod wodzą doświadczonego misyonarza dla wprawy. Tu także kolegium Si-ka-wej, które liczy 8… uczniów i 10 chińskich nauczycieli, pod zarządem europejskiego misyonarza. Powstało to kolegium ze składek tych, co tu się uczyli, przedstawia gmach okazały, gdzie głównym przedmiotem nauk jest literatura chińska; ale niektórzy z uczniów uczą się tu także rysunku, muzyki i francuzkiego języka. Si-ka-wej jest oraz domem wypoczynku dla misyonarzy spracowanych, i miejscem przytułku w podeszłym wieku. Oprócz seminaryum w Si-ka-wej liczy misya 228 szkółek po wsiach, gdzie 362 nauczycieli udzielali nauk 4797 uczniom. W ciągu roku 1858 ochrzciło się 1498 dorosłych, a 1583 zapisało się na chrześcian, czekając chrztu po zdaniu egzaminów. Dzieci chrzczono tylko albo w przypadku śmierci, albo takie co rodzice ich opuścili, a takich wypadków liczono 7870. Na wychowanie ich składają się wierni, a Europa dostarczyła na to 5.000 funt. str. co jednak i w połowie nie wystarczyło na wychowanie 4.000 dzieci. Szczodrobliwość też chińskich chrześcian jest wielka, gdyż nie tylko uzupełnia to co potrzeba na wychowanie tych dzieci, ale utrzymuje ze swego wszystkie stacye i misye swoje, z wyjątkiem jedynie Tang-ka-do, i kolegium Si ka wej, na co Europa do 2.000 funtów sterlingów co rok przysyła.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

*Z c. k. galic. drukarni rządowej.*